

[Poznání a pojmenování]

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

[1999](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1999](#)

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 29. 5. 1999

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 29. 5. 1999

[Poznání a pojmenování]

Obrovským problémem našeho poznání, zejména pak ve filosofii, je náš zvyk při prvním rozpoznání nějaké nové skutečnosti ji pojmenovat a pak s tím pojmenováním dále pracovat, jako bychom už dobře věděli, oč jde. Najít jméno a začít s ním pracovat ještě zdaleka neznamená, že skutečně víme, oč jde. Pojmenování v takových případech nejčastěji užívá zvoleného slova jako krycího názvu pro něco, co má a musí být teprve studováno. Nejzřetelněji je to patrné v různých taxonomických sporech, kde se vše opírá nikoli o celkové poznání nových druhů, nýbrž jen o několik vybraných charakteristických rysů, které mohou mít (a nejčastěji mají) vysloveně nedůležitou funkci, zatímco celá řada jiných, velmi významných funkcí zůstává mimo rámec taxonomických zájmů. Ve filosofii je tento problematický přístup vysloveně škodlivý, protože některé na první pohled (a jen na první pohled) nápadné analogie bývají zcela zavádějící.

(Praha, 990529-2.)